

NYT FRA

FOA

FAGOGARBEJDE

NR. 6 · NOVEMBER 2010

ÅRHUS

Clausen i FOA Århus
– side 3

Spar på bureaukratiet – se side 4

Mistillid skaber bureaukrati – ikke velfærd

De århusianske byrådspolitikere har besluttet, at Århus Kommune skal gennemføre massive besparelser, og FOA Århus foreslår, at kommunen sparer på de funktioner, der ikke direkte skaber velfærd for borgerne.

Mange af den slags funktioner er ledelses- og kontrolfunktioner, som hele tiden bliver flere og flere. På bare et enkelt år, fra juli 2009 til juli 2010, voksede antallet af chefer i Århus Kommune med 8,16 %. Til sammenligning blev der i samme periode blot 0,88 % flere pædagogmedhjælpere og 1,02 % mere social- og sundhedspersonale. De øverste ledelsesfunktioner er altså vokset hele otte gange hurtigere end nogle af de faggrupper, der hjælper børn og ældre.

Baggrunden for den absurde udvikling er, at Århus Kommunes såkaldte virksomhedsmodel grundlæggende bygger på mistillid. Systemet tror ikke på, at personale og borgere selv kan vurdere en situation; for eksempel at social- og sundhedspersonalet og de ældre sammen kan definere plejebehovene. Personalet i plejeboligerne skal arbejde med hovedet under armen og blot levere de ydelser, som en visitator har bestemt, at den ældre skal have.

Det nederste ledelsesniveau, teamlederne, skal så holde øje med, at dette sker, men mistilliden stopper naturligvis ikke her. Teamlederne bliver overvåget af plejelederne, der bliver iagttaget af områdecheferne, som bliver holdt i ørerne af social- og sundhedscheferne, der til gengæld har direktørens opmærksomhed.

Her er bare tale om et eksempel. Alle de kommunale forvaltninger bygger på det samme mistillidsprincip, den samme virksomhedsmodel. Hvis Århus Kommune opgiver denne model, og lader de menige ansatte og de laveste ledelsesniveauer tage flere beslutninger sammen med borgerne, så kan kommunen spare millioner på cheferne og deres støttefunktioner.

Mindre mistillid vil også betyde, at færre eksterne konsulenter skal lave færre rapporter. Og mindre mistillid vil betyde færre udliciteringer, der kræver et dyrt bureaukrati til at lave udbudsmateriale og afregninger samt kontrollere de private firmaer.

Tillid til andre

Der er yderligere mange millioner at spare, hvis Århus Kommune samtidig viser tillid til andre offentlige myndigheder og institutioner og koncentrerer sig om sine kerneopgaver. Det er således unødvendigt, at Århus Kommune driver et sundhedskademi, når byen råder over flere uddannelsesinstitutioner, der tilbyder uddannelse, kurser og efteruddannelse til sundhedspersonale. Det samme gælder den interne uddannelsesindsats i Børn og Unge.

FOA Århus vil gerne hjælpe politikerne med at finde besparelser, der ikke skader borgerne, og derfor har vi brug for din og andre medlemmers aktive indsats.

Hvis du kender til overflødige bureaukratiske funktioner, vil vi gerne høre om det. Vi vil også gerne vide, hvis Århus Kommune udfører opgaver, som andre offentlige myndigheder eller institutioner også løser. Skriv til FOA Århus på aarhus@foa.dk, så vil vi fortælle politikerne, embedsmændene og offentligheden om sparemulighederne. Og samtidig vise, at tillid er både bedre og billigere end kontrol.

Af
Kirsten Normann
Andersen
afdelingsformand

” Systemet tror ikke på, at personale og borgere selv kan vurdere en situation. ”

INDHOLD

Leder.....	2
Spar på bureaukratiet.....	4
Undervisning via internettet.....	7
Valget nærmer sig	8
Arbejds miljøet skal i fokus.....	10
Så er det nu!.....	12
KUA: Grydeklare færdigheder og personlig udvikling.	13
Arrangementer	13
Arbejdspladsjubiler	15
PenSam Pensionsrådgivning.....	15

Afdelingens juletræsfest – se side 15

NYT FRA FOA ÅRHUS

Ansvarshavende redaktør: Kirsten Normann Andersen

Oplag: 12.800

Grafisk produktion: Huset Venture • Stavtrupvej 34
8260 Viby J • Tlf. 86 28 35 55

Tekst: FOA Århus

Foto: FOA Århus, Colourbox, Claus Haagesen
Chili Foto & Arkiv (side 13).

Forsidefoto: Per Skovgaard.

Næste blad

Deadline: mandag 29. november 2010

Udgivelsesdato: torsdag 30. december 2010

SEKTORERNES FAGGRUPPER

Kost- og servicesektoren:

husassistenter daginstitutioner, husassistenter højskoler, husassistenter plejehjem, husassistenter statsinstitutioner, husassistenter sygehuse, kantinedelere, opsynsassistenter, rengøringsledere, serviceassistenter, ung i huset

Pædagogisk Sektor:

pædagogmedhjælpere, dagplejere, dagplejepædagoger, legepladsansatte, omsorgsmedhjælpere, pædagogiske konsulenter

Social- og sundhedssektoren:

beskæftigelsesvejledere, handicaphjælpere, hjemmehjælpere, ledsagere, neurofysiologiassistenter, plejere, plejehjemsassistenter, portørarbejdsledere, portører, serviceassistenter, social- og sundhedsassistenter, social- og sundheds-hjælpere, social- og sundhedsledere, sygehjælpere, tilsynsførende assistenter, værkstedsassistenter, mammografiassistenter

Teknik- og servicesektoren:

amtsbetjente, amtskolebetjente, amtspedeller, amtsvejrnænd, arbejdsledere, badeassistenter/tekniske servicemedarbejdere, biblioteks-, musikhus- og rådhusbetjente/tekniske servicemedarbejdere, brandberedskabspersonale, buschauffører, færgepersonale, havnebetjente, idrætsassistenter/tekniske servicemedarbejdere, plejehjemsmedjælpere/tekniske servicemedarbejdere, skolebetjente/tekniske serviceledere

Åbningstid i julen for fagforening og A-kasse

Fredag den 24. dec. er kontoret lukket.
Fra mandag den 27. dec. til torsdag den 30. dec.
er kontoret åbent som normalt.
Telefonerne er dog kun åbne mellem 10 og 14
(pga. reduceret bemanning).
Fredag den 31. dec. er kontoret lukket.

**Vigtig besked du kan give til kolleger,
der ikke er medlemmer af FOA:**

Konfliktunderstøttelse 2011

Forhandlingerne om en ny overenskomst kan evt.
føre til konflikt i foråret 2011.

En forudsætning for at få konfliktunderstøttelse er,
at man har meldt sig ind i FOA
inden udgangen af december 2010.

Meld bureaukratiet

Har du oplevet overflødige
bureaukratiske funktioner,
så fortæl FOA Århus om dem på aarhus@foa.dk.

Læs også artiklen på de næste sider:
"Spar på bureaukratiet"

"Fra den ene hjernehalvdel til den anden"

– et foredrag af Erik Clausen om gøgl og kunst
med humoristiske bivirkninger

**Onsdag 1. december 2010 kl. 19(-ca. 21)
Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3, 8000 Århus C**

Erik Clausen har i sinde at give folk en god og glad aften ...
og meget gerne med lidt indhold. Han vil fortælle om nogle
af de oplevelser, han har haft i kunstens verden.

Og om nogle af de principper, som kunstnere, gøglere og
landsbyidioter kommunikerer med.

– Det er altid antiautoritært og uden for magtens centrum.
Sådan var det også med Klodshans. Han havde heller ikke
noget, kunne ikke noget og fik dog prinsessen!

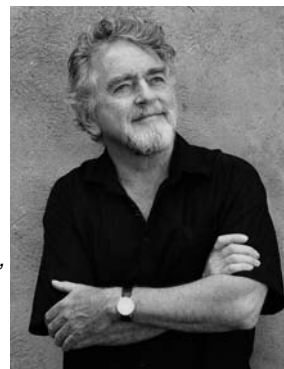
– Erik Clausen

Oplev Clausen, når han er værst!

Tilmeldingsfrist: 22. november.
Arr.nr.: A23

Brug tilmeldingskuponen på
side 15 eller mail tilmelding
til aarhusuddannelse@foa.dk
– husk oplysninger om cpr-
nummer. Navngiv mailen: A23.

**NB: FOA Århus viser Erik
Clausens film "Frihed på prøve"
onsdag d. 23. februar
kl. 19.30. Se næste blad for
tid og sted.**

Spar på bureaukratiet

I Århus Kommune peger forligspartierne på, at årets budgetbesparelser så vidt muligt skal ske ved afbureaukratisering. Dette er positivt, men partierne er alt for uambitiøse, når de på forhånd vurderer, at kommunen blot kan spare 49 mio. kr. på bureaukratiske funktioner. FOA Århus mener, at Århus Kommune kan spare ti gange så meget, omkring 500 millioner kr. på bureaukrati.

Et helt konkret eksempel viser, det er for uambitiøst, at politikerne kun vil spare 49 millioner på bureaukrati. Hvis kommunen sparer en del af blot et enkelt ledelsesniveau i en enkelt magistrat, så vil kommunen have sparet de 49 millioner kr. alene på den konto. Det drejer sig om de 99 dagtilbudsledere på daginstitutionsområdet, der skønsmæssigt tjener 41.000 kr. i gennemsnitlig bruttomånedsløn.

Dette ledelsesniveau eksisterede ikke før 2006, og få vil hævde, at dagtilbudslederne siden har forbedret daginstitutionernes kvalitet. Dagtilbudsledernes formelle opgaver kan deles mellem deres underordnede, de pædagogiske ledere og deres overordnede, områdecheferne. Disse to ledelsesniveauer har i forvejen opgaver, der i praksis lapper over dagtilbudsledernes.

Det siger sig selv, at besparelspotentialet er meget større, end forligspartiernes sparemål, når kommunen så let kan spare de 49 mio. kr.

Ledelse og kontrol koster

FOA Århus har undersøgt, hvilke muligheder der er for at spare, når det gælder de bureaukratiske funktioner i Århus Kommunes tre store magistrater. Det drejer sig om Sundhed og Omsorg, Børn og Unge samt Sociale Forhold og Beskæftigelse, der samlet set har 89 % af kommunens ansatte.

Det er ikke muligt at sige helt præcist, hvor stort potentialet er, blandt andet fordi det tilgængelige talmateriale ikke klart oplyser, hvor meget de enkelte funktioner koster. Det er imidlertid muligt at anslå, hvor meget de forskellige ledelses- og kontrolfunktioner samt deres støttefunktioner samlet set koster. Derudfra kan man opstille et sparemål og give nogle bud på, hvor kommunen kan finde besparelserne.

Udgifter til udvalgte funktioner i Sundhed og Omsorg

Talmaterialet er hentet fra: Personalederegørelsen 2009, Det Fælleskommunale Løndatakontor juni 2010, Notat om organisationsudvikling 1/9, Århus Kommunes lønstatistik og opgivelser fra Sundhed og Omsorg angående stillinger i administrationen.

Når man skønsmæssigt kombinerer talmaterialet fra kilderne giver det i runde tal følgende udgifter til de gennemsnitlige bruttolønninger:

1. Akademikere 65 x 42.000 kr. x 12 = ...	32 mio. kr.
2. Chefer 34 x 65.000 kr. x 12 = ...	26 mio. kr.
3. Specialister/konsulenter 50 x 35.000 kr. x 12 = ...	21 mio. kr.
4. Ledere og mellemledere 75 x 38.000 kr. x 12 = ...	34 mio. kr.
5. Ergo- og fysioterapeutledere anslået til 20 x 42.000 kr. x 12 = ...	10 mio. kr.
6. Sygeplejeledere 100 x 41.000 kr. x 12 = ...	49 mio. kr.
7. Teamledere 50 x 33.000 kr. x 12 = ...	19 mio. kr.
I alt udgifter til ledelse og AC = ...	183 mio. kr.

Hertil kommer 370 kontorassistenter x 31.000 kr. x 12 = ... 137 mio. kr.

I alt = 320 mio. kr.

Ifølge ubekræftede oplysninger er der ansat ca. 150 i Visitationen. I dette tal kan der dog være overlap med de tal, der er opgivet for faggrupperne i plejen, herunder sygepleje og træning. Sætter man de ansattes bruttogennemsnitsløn til 30.000 kr. bliver det 150 x 30.000 kr. x 12 = 54 mio. kr.

Total: 320 mio. kr. + 54 mio. kr. = 374 mio. kr.

Beløbet kan både være lidt større og lidt mindre, men må ligge i omegnen.

Tallene og sparemulighederne sandsynliggør, at hvis Århus Kommune er parat til at ændre sin organisationsform og bliver gennemgået med en antibureaukratisk tættekam, så vil det være muligt at spare omkring 500 millioner kr.

Nogle besparelser kan gennemføres allerede i budgetperioden 2011, som det er tilfældet, hvis kommunen afskaffer dagtilbudslederne. Andre besparelser vil kræve mere omfattende ændringer, men der vil kunne budgetteres med dem indenfor budgetoverslagsperioden frem til 2014.

Sundhed og Omsorg

I Sundhed og Omsorg er udgifterne til chefer, ledere, akademikere, visitatorer og disse gruppers støttefunktioner omkring 375 millioner kr. (se faktaboks).

Ingen vil hævde, at kommunen kan undvære alle disse funktioner, uden at det vil forringe servicen overfor borgerne. Et sparemål kunne imidlertid være at reducere udgifterne til funktionerne med en tredjedel og altså spare omkring 125 mio. kr.

FOA Århus har nogle bud på, hvordan Sundhed og Omsorg kan opnå denne besparelse.

En mulighed er at afskaffe det mellemste ledelsesniveau i Sundhed og Omsorg, der består af 2 Sundheds- og Omsorgschefer, 10 kontor- og funktionschefer, 4 funktionsledere og disse funktioners støttefunktioner.

Dette ledelsesniveaus opgaver skal så enten afskaffes eller løses på to andre ledelsesniveauer. Det ene ledelsesniveau er det øverste, bortset fra direktøren selv, og består af en stabschef, en kommunikationschef, en økonomichef, fem kontorchefer, en afdelingschef og deres støttefunktioner. Det nederste ledelsesniveau kunne også overtage nogle af det mellemste ledelsesniveaus opgaver. Det nederste niveau består af 13 områdechefer,

10-13 plejeledere og 13 sundhedsklinikledere. Endelig kunne nye tværmagistrale enheder også overtage nogle opgaver.

Slankning af ledelsesniveauer

Det må også være muligt at slanke det øverste ledelsesniveau. Her kunne man afskaffe kommunikationschefen og hans afdeling samt HR og bygningsfunktionerne. Nye tværmagistrale enheder kunne så overtage de funktioner, der er nødvendige for at levere service overfor borgerne.

Sundhed og omsorg må også kunne beskære det nederste ledelsesniveau. Områdecheferne kunne dække plejen og sundhedsklinikkerne direkte, så plejeleder- og sundhedskliniklederfunktionerne afskaffes.

Endelig kan Sundhed og Omsorg skære i visitationen. Sundhed og Omsorg kan umiddelbart droppe visitationen i plejeboligerne, som de selv har indført. I hjemmeplejen har regeringen indført frit valg, der kræver en omfattende visitation, men Sundhed og Omsorg kan forsøge at bruge den såkaldte udfordringsret, der giver kommuner mulighed for at undgå statslige krav, hvis det kan skabe en mere effektiv drift.

Børn og Unge

Udgifterne til chefer, ledere, akademikere m.v. og disse gruppers støttefunktioner er omkring 600 millioner kr. i Børn og Unge (se faktaboks).

En lang række af disse funktioner er naturligvis nødvendige for at levere kommunal service, og nogle akademikere har direkte borgerkontakt, som eksempelvis tandlægerne, hvis indsats de færreste ville undvære. Et spæremål kunne imidlertid igen være at reducere udgifterne med en tredjedel og altså spare 200 mio. kr.

Det kunne eksempelvis ske ved at afskaffe alle "fiktive ledere" på mellemliderniveauet, så der på dette niveau kun er ledere af reelt eksisterende institutioner. Det vil betyde, at skolelederfunktionen vil fortsætte, mens dagtilbudslederfunktionerne på daginstitutionsområdet vil blive afskaffet ligesom de 13 FU-lederfunktioner, som leder legepladsle-

derne og ungdomsklublederne. Den samlede besparelse her er altså noget højere end de 49 millioner kr., som blev nævnt først i denne artikel.

Børn og Unge kunne også tynde ud i antallet af driftsledere. Det er næppe nødvendigt, at skolerne lige under skolelederen har både en pædagogisk leder, en administrativ leder og en SFO-leder.

Endvidere kunne Børn og Unge sammenlægge de to ledelsesniveauer, der ligger lige under direktøren og hans sekretariat, nemlig forvaltningschefniveauet og funktionschef/sektionsledelsesniveauet. Her er blandt andet videnscentrene som burde kunne placeres decentralt med langt færre ansatte.

Endelig må det være muligt at reducere antallet af topchefer. Er det eksempelvis nødvendigt med både en personalechef, en chef for HR, Kommunikation & Trivsel samt en kommunikationschef? Også her må mange opgaver kunne løses tværmagistralt af samlet set langt færre chefer.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Ledelsesfunktionerne og deres støttefunktioner koster mindst 300 millioner kr. i Sociale

Udgifter til udvalgte funktioner i Sociale Forhold og Beskæftigelse

Der findes ikke tilstrækkeligt sikre oplysninger, om hvor mange ansatte der er i de forskellige faggrupper. Man kan dog anslå, hvor mange der arbejder i de forskellige ledelsesfunktioner, og hvad lønudgifterne årligt er til disse funktioner. Udgifterne bygger på løntal fra Det Fælleskommunale Løndatakontor, der her er gengivet som bruttoårsløninger i runde tal:

1. Direktør ca. 1 mio. kr.
2. 6 chefer á 700.000 kr. = ca. 4 mio. kr.
3. 14 funktions- og søjlechefer á 600.000 kr. = 8,5 mio. kr.
4. 28 centerledere/funktionsledere á 500.000 kr. = 14 mio. kr.
5. 274 ledere (driftsledere) á 450.000 kr. = 123 mio. kr.

I alt er lønsummen til chefer og ledere 150 mio. kr.

Årslønningerne er bevidst sat lavt, fordi der er mange lønindplaceringskategorier på driftslederniveau, og derfor er der tale om rene gennemsnitstal.

Dertil kommer 440 andre ansatte, der heller ikke arbejder med opgaver i de udførende funktioner:

Magistratsafdelingsniveau (direktørens sekretariat og servicecentre): 145 ansatte.

Socialforvaltningen eksklusiv ledere:

1. forvaltningsniveau: ca. 42 ansatte
2. søjleniveau: ca. 60 ansatte
3. centerniveau: ca. 110 ansatte

Beskæftigelsesforvaltningen eksklusiv ledere:

1. forvaltningsniveau: ca. 30 ansatte
2. søjleniveau: ca. 50 ansatte

Hvis man forsigtigt antager, at disse funktioner udføres af personer, der gennemsnitligt får 30.000 kr. om måneden, så giver det en samlet lønsum på godt 157 mio. kr.

Et forsigtigt skøn siger altså, at lønudgifterne til ledelsen og dens støttefunktioner udgør mindst **300 mio. kr.**

Forhold og Beskæftigelse (se faktaboks). Et bud kunne også her være, at en tredjedel af disse udgifter, altså 100 millioner kr., kunne spares, uden at det forringede servicen overfor borgerne.

Dette kunne for eksempel ske ved, at Sociale Forhold og Beskæftigelse begrænser antallet af økonomi- og styringssekretariater, så de ikke længere eksisterer på hele tre ledelsesniveauer.

Et andet bud er, at magistraten afskaffer de fire servicecentre på magistratsniveau og nøjes med de servicecentre, der eksisterer på de underliggende ledelsesniveauer.

Ligeledes kunne man nedlægge centerledelsesfunktionerne i socialforvaltningen og fordele opgaverne mellem centerledernes nærmeste underordnede på driftsleder-

niveauet og deres nærmeste overordnede på det såkaldte søjlechefsniveau.

Endelig kan Sociale Forhold og Beskæftigelse nedlægge kommunikations- HR- og bygningsfunktionerne på magistratsniveau og overføre de konkrete delfunktioner til et tværmagistralt niveau, hvis funktionerne er nødvendige for, at den kommunale service overfor borgerne kan fungere.

Flere sparemultipigheder

Hvis Århus Kommune har det rigtige fokus, vil kommunen kunne finde mange flere konkrete sparemultipigheder end de, der er nævnt her. Og det vil vel at mærke være besparelser, der ikke forringer den kommunale service overfor borgerne, hvis de bliver til virkelighed.

Det handler om, at omorganisere kom-

munen, så der bliver fokus på, hvilke opgaver kommunen skal løse og på, hvordan kommunen kan løse flest mulige opgaver tættest muligt på borgeren. Her vil det nemlig typisk være både bedre og billigere at løse opgaverne. Først derefter skal man se på, hvad dette kræver af ledelses- stabs- og styrefunktioner.

Sådan et fokus kræver et opgør med Århus Kommunes virksomhedsmodel, der skelner skarpt mellem dem, der styrer, og dem, der udfører – den såkaldte BUM-model, Bestiller-Udfører-Modtager. Modellen kræver nemlig mange chefer og kontrollanter, der skal holde øje med dem, der arbejder tæt på borgerne, og det ser man tydeligt, når man gennemgår personalesammensætningen i de tre magistrater.

Der er ifølge Personeredegørelse 2009 sammenlagt ansat 10.885 medarbejdere i Børn og unge. Der er cirka 835 ledere, hvilket her vil sige direktør, forvaltningschefer, funktionschefer, områdechefer, funktions- og sektionsledere, projektledere, mellemledere og driftsledere. Det giver omkring 1 leder til 13 ansatte.

Samlet set er der ifølge personeredegørelsen omkring 5.500 ansat i Sundhed og Omsorg, og et kvalificeret skøn siger, at 279 af dem er ledere. Anvender man de tal, giver det 1 leder til 19 ansatte. Her er der dog ikke taget højde for, at tallet for teamledere i hele organisationen er meget unøjagtigt.

Der er i alt 3.817 medarbejdere i Sociale Forhold og Beskæftigelse. En omtrentlig beregning viser, at der er 323 ledere. Beregningen lider blandt andet under, at der mangler præcise tal fra Voksen-handicapområdet. Ved en hurtig udregning er forholdet mellem ledere og medarbejdere 1:12. Usikkerheden er dog så stor, at forholdet også kan være 1:13 eller 1:14, og et forsigtigt skøn siger altså 1 leder til 14 ansatte.

For de tre store magistrater bliver gennemsnittet 1 leder til blot 15 ansatte. Et opgør med Århus Kommunes virksomhedsmodel vil imidlertid ikke kun betyde en slankning af ledelseslaget og deres støttefunktioner. Opgøret vil også betyde besparelser, fordi udgifter til udbudsforretninger forsvinder, ligesom behovet for eksterne konsulenter bliver meget mindre.

Stort sparepotentiale

På mange områder kan Århus Kommune vælge at droppe sin virksomhedsmodel, som kommunen selv har ophøjet til organisatorisk princip. I andre tilfælde vil det kræve dispensation fra staten. Her kan kommunen bruge den såkaldte udfordringsret, der betyder, at kommunerne kan undgå statslige regler, hvis det sikrer en mere effektiv drift.

Hvis fokus er på omorganisering samt opgaveløsning, og kommunens funktioner bliver gennemgået med en tættekam, så er besparelsesmulighederne store. FOA Århus har i denne artikel anslået besparelespotentialet i de tre store magistrater og tilsammen giver de tre beløb 425 millioner kr. Hertil kommer så besparelser i de tre mindre magistrater.

Man kan også ud fra Det Fælleskommunale Løndatakontor lave et overslag over lønsummen for samtlige Århus Kommunes chefer, ledere, AC'ere og kommunikationsansatte. Den er omkring 1,3 mia. kr. årligt.

Hvis vi igen antager, at besparelespotentialet er en tredjedel, så svarer det til godt 433 millioner kr., og dertil kommer så disse funktioners støttestrukturer.

Det er således sandsynligt, at Århus Kommune kan spare omkring 500 millioner kr. på bureaukratiske funktioner uden at forringe servicen overfor borgerne.

Udgifter til udvalgte funktioner i Børn og Unge

Samtlige data er hentet fra et udtræk fra Børn og Unges egen stillingsoversigt, fra Det Fælleskommunale Løndatakontor, fra regnskab 2009 og fra det officielle organisationsdiagram, som er vedhæftet budgetforslag 2011.

Tallene er noget usikre, da det under tiden er vanskeligt at gennemskue, hvilke uddannelser og fagindplaceringer, der gemmer sig bag de forskellige stillingsbetegnelser.

Men groft taget er der:

1. 835 chefer og ledere
2. 140 konsulenter og projektmedarbejdere
3. 65 psykologer og talepædagoger
4. 45 AC'ere i AC stillinger samt ingeniører og specialkonsulenter
5. 30 tandlæger og klinikassistenter, tandplejere mv.
6. 12 læger
7. 160 HK stillinger, hvor nogen af dem dog kan være fuldmægtigstillinger besat af en AC'er
8. Ca. 50 stillinger, som det er vanskeligt at kategorisere

Den skønsmæssige bruttolønsum for disse stillingskategorier er i alt omkring 600 mio. kr.

Flex-uddannelse på VUC:

Undervisning via internettet

- men ikke uden personlig kontakt til lærer og medkursister

Uddannelseskonsulent og overlærer Inger Goul Andersen fra VUC Århus peger på Flex-undervisning, som et godt tilbud til FOA-medlemmer i fast arbejde:

- Med Flex-undervisning får du mulighed for at uddanne dig sideløbende med dit job. Det gør uddannelse til en overkommelig ting. Du tager nogle små skridt fremad uden grundlæggende at skulle ændre din tilværelse.

Flexundervisning betyder, at du følger din personlige studieplan, som du ved start aftaler med læreren i det valgte fag. Du arbejder via internettet, og du har også mulighed for at møde op til personlig kontakt med lærere og andre kursister. Det vil være muligt at møde op på udvalgte datoer (en gang om ugen), men du kan være aktiv studerende, også selv om du i dagligdagen er på job og ikke benytter dig af denne mulighed.

Flexuddannelse findes på VUC inden for de to ordninger Almen Voksen Uddannelse (AVU) og HF-enkeltfag. AVU henvender sig til alle over 18 år, der har behov for at opfriske enkelte fag på grundskoleniveau. HF-uddannelsen kan sidestilles med gymnasiet, og her er der også en række enkeltfag på programmet.

- Der er mange årsager til, at folk vælger et flex-fag. Måske ønsker man at forbedre sin grunduddannelse, eller måske skal man opfylde nogle formelle krav for at videreuddanne sig. Endelig gør mange det også af hensyn til deres egen personlige udvikling, fortæller Inger Goul Andersen.

De tre foretrukne flex-fag er dansk, engelsk og matematik, og det er også muligt at vælge naturvidenskabelige fag både på AVU og HF niveau.

- At uddanne sig gennem Flex-undervisning kræver planlægning og selvstændighed. Det er individuelt, hvor meget tid, der skal bruges, og hvor stort et omfang uddannelse skal have på Flex, siger Inger Goul Andersen.

Prisen for flex-fag både på AVU og HF niveau er overkommelig, så alle har en chance for at komme i gang.

Læs mere på VUC Århus hjemmeside www.vucaarhus.dk

Kontakt uddannelseskonsulent Inger Goul Andersen, mobil 2022 3812 eller flexinspektør Christina Hørning, tlf. 8733 2504

Valget nærmer sig

Da statsministeren gik på talerstolen den 5. oktober for at åbne folketingsåret, indledte han reelt også den valgkamp, der nu vil præge al politik i Danmark frem til valget kommer, senest om et år. Både de berøgtede personsager og de reelle politiske spørgsmål vil frem til da indgå i ét stort sammensurium i kampen om at flytte stemmer fra den ene blok til den anden.

Socialdemokratiet og SF har med deres forslag, Fair Løsning, spillet ud med noget, der ligner et alternativ til regeringsflertallet. Men diskussionen skal breddes ud. Det er nemlig alt for usikkert alene at forlade sig på, hvad der sker på Christiansborg, eller på det opinionsmålingerne fortæller.

I FOA og i resten af fagbevægelsen må vi derfor gøre det politiske skifte til en folkesag ved frem til valget at diskutere hinandens forventninger til en ny regering og en ny politik.

Vi appellerer til partierne, ikke mindst i 'Rød blok', om at indgå i diskussionen. For en ny politik må også betyde helt nye måder at føre politik på – fx at vælgerne drages ind i en diskussion om, hvad vi overhovedet forstår ved fair løsninger.

I denne tekst lægger jeg mine 10 forventninger frem til en ny regering og en ny politik – hvis den skal rette op på de mange problemer, som VK-regeringen har skabt.

De 10 forventninger er startskuddet på en debat, der i hvert fald vil fortsætte her i bladet.

Venlig hilsen

Kirsten Normann Andersen

Formand, FOA Århus

10 forventninger til en Fair Løsning

1. Skat: Statens finanser skal rettes op. Det skal ske gennem tilbageregulering af de ufinansierede skattelettelser, ophævelse af skattestoppet og øget beskatning af kapitalgevinster. Disse ting vil næsten alene bringe statsunderskuddet ned på nul. En ny regering må desuden begynde arbejdet med en retfærdig skattereform.

2. Arbejdsmarked: VKO's dagpengeforsinkelser skal ophæves. Som minimum må den samme tryghed ved arbejdsløshed sikres som før vedtagelsen af 'Genopretningsplanen'. De arbejdsløse skal desuden have reelle muligheder for opkvalificering og uddannelse. Social tryghed er forudsætningen for en stærk fagbevægelse og lønmodtagernes mulighed for at forlange ordentlige løn- og arbejdsforhold.

3. Genopretning og arbejdspladser. VKO har i over 10 år kørt den offentlige sektor i sæk hvad angår bygninger, institutioner, faciliteter, kollektiv trafik og infrastruktur. Det skal der rettes op på nu. Det vil give en del arbejdspladser og forbedre forholdene for borgerne. Det samme vil en reguleret offensiv, beskæftigelsesfremmende og miljørigtig industripolitik. Jeg forventer klare programmer for, hvordan de mange hundrede tusinde på overførselsindkomster opnår reel mulighed for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Manglen på arbejdskraft længere fremme vil så være løst. Men der skal ske noget nu. Intet samfund kan være bekendt at have over 20 procent af sine arbejdsduelige borgere på passiv hjælp.

4. Kommunal og regional økonomi. Med Kommunalreformen har kommunerne fået hovedansvaret for de fleste velfærdsopgaver. Men gennem ministerdiktater og økonomiaftaler har VKO-flertallet reelt tvunget kommunerne til konstante spare-runder. En ny regering må i stedet indgå en flerårig udviklingsaftale med kommuner og regioner som bl.a. kan indeholde rammer for nationale løft inden for en række områder fx børn, skole, ældrepleje, infrastruktur og renovering.

5. Lighed. VKO er nået langt med privatiseringspolitikken og har på alle områder øget uligheden i samfundet. Jeg forventer, at en ny regering vil afskaffe alle de ordninger, der øger uligheden – hovedsageligt inden for sundhed, uddannelse, ældrepleje og pension.

6. Markedsstyring. De offentlige udgifter kan bremses, hvis en ny regering vil gøre op med de bestemmelser og love, der har skabt overbureauokratisering og ineffektivitet. Det drejer sig fx om frit valgs-ordninger, Bestiller-Udfører-Modeller

(BUM), tidskontrol, testkontrol, udliciteringer, interne markeder og kontraktstyring i det offentlige. Alt dette har nemlig ført ressourcer væk fra det borgernære arbejde og skabt helt unødvendigt store kontrolbureaukratier.

7. Forebyggende samfundspolitik. En mere forebyggende samfundspolitik vil betyde mindre pres på den offentlige sektor, herunder sundhedssektoren. En ny regering kan reducere problemerne 'ved kilden' ved fx at gennemføre tiltag, der

- udstøder færre fra arbejdsmarkedet,
- sørger for sociale ældreboliger og bedre kollektiv trafik, så de ældre kan leve længere uden behov for offentlig hjælp,
- udvikler en anden form for almenyttige boliger – så der ikke dannes ghettoer og så flere får lyst til at bo i lejeboliger,
- sætter en demokratiseringsreform i værk, der kan forbedre samarbejdet mellem hele frivilligheds-området og de offentlige institutioner,
- gennemfører en skærpet miljøpolitik og langt strammere kontrol med fødevarer.

8. Lokalt selvstyre. Det lokale selvstyre i kommunerne må gendemonstreres – og på sigt også i regionerne. I VK-regeringens tid er der skabt et væld af kontrakter i forbindelse med indførelse af 'interne markeder' i den kommunale sektor. Magten er på denne måde blevet flyttet væk fra politikerne og over til et stort, styrende og kontrollerende embedsmandslag. Jo flere bindende kontrakter, desto mindre frihed for politikerne til i dialog med borgerne at træffe de nødvendige beslutninger. Denne udvikling skal ændres. Og på sigt skal Kommunalreformen også justeres, så regionerne opnår større politisk selvstændighed og ansvar.

9. Uddannelse. Jeg er helt enig i, at de unge hurtigere skal gennem uddannelsessystemet. Men de hverken kan eller skal tvinges til det. De unge skal gives de bedste muligheder for at koncentrere sig om deres uddannelse. Det forudsætter højere SU/elevløn, så de ikke behøver at tage erhvervsarbejde. Så frigøres der også flere jobs til dem, der i dag er på overførselsindkomst. Og vi bliver fri for, at de unge i deres jagt på en ekstrajob accepterer dårlige arbejdsvilkår, der også forringer arbejdsvilkårene for alle andre. Og sidst men ikke mindst: Folkeskolen skal fastholdes og udbygges som folkets skole og ikke omdannes til en karrierefabrik for erhvervs livet.

10. Kapitalregulering. Alle ved, at samfundets nuværende krise er skabt af vild finansspekulation og for dårlig regulering af markedet. En ny regering må i samarbejde med andre progressive kræfter i Europa sætte ind med en lovgivning, der regulerer kapitalmarkederne og de 'frie markeds kræfter'. Ellers vil det aldrig blive muligt at gennemføre en Fair Løsning. Der er allerede kommet mange gode forslag fra Den Europæiske Fagbevægelse.

Arbejds miljøet skal i fokus

Arbejds miljø. Nye styreformers og større arbejdsbelastning presser den enkelte medarbejder samtidig med, at fokus på arbejds miljøarbejdet svækkes. Der var derfor nok at diskutere, da 100 tillidsvalgte i FOA Århus mødtes den 27. september til en temadag om arbejds miljø – hvor der også blev plads til et smil.

Dagen indledtes af Jan Helbak, der er konsulent i FOA Århus. Her blev de lange linjer tegnet. Hvordan kvindernes indtog på arbejdsmarkedet skabte nye store grupper af offentlige ansatte. Hvordan krisen i halvfjerdserne og firserne langsomt medførte nye styreformers i det offentlige, der nu skulle drives mere som private virksomheder. Og ikke mindst, hvordan dette påvirker dit arbejds miljø.

Sikkerhedsrepræsentanter svækkes

Eksempelvis blev BUM-modellen nævnt. BUM står for Bestiller – Udfører – Modtager og kendes eksempelvis fra hjemmeplejen.

Her bestiller visitatorerne de plejepakker, som er politisk bestemt og målt på minutter, mens udførerne i hjemmeplejen blot har til opgave at levere varen. De har ikke længere myndighed til at foretage et fagligt skøn på dagen, hvis den ældre har et nyt behov. Det er ikke længere de enkelte medarbejdere i udførerledet, som bestemmer, hvad der er behov for, eller hvad der er god og dårlig omsorg. Og det kan give den enkelte stor usikkerhed på ens faglighed og arbejdsglæde. Når de ansatte samtidig presses på tiden og skal løbe hurtigere. Når PDA'erne oven i købet afløser morgenmødet, og når øget tempo forhindrer den daglige snak i skyllerummet, så ryger muligheden for at diskutere det med kollegerne, og usikkerheden vendes ofte indad med dårligt psykisk arbejds miljø til følge. Bedre bliver det ikke af de mange trivselsundersøgelser, som måske tegner et grønnere billede, end det den enkelte medarbejder oplever. Så vil mange fejlagtigt spørge sig selv: Er det mig den er gal med?

En anden ting Jan Helbak kom ind på, er de strukturer, som bestemmer arbejds miljøarbejdet. I Århus har man valgt det såkaldte

enstrengede system, hvor arbejds miljøarbejdet ligger under MED-systemet. Det betyder, at det er tillidsrepræsentanterne, som deltager i debatterne, og sikkerhedsrepræsentanterne risikerer at blive sat på sidelinjen.

– Som det er nu, så mangler de, som til dagligt skal varetage arbejds miljøarbejdet. Det kompetente fokus og kritikken fra gulvet er væk med det resultat, at arbejds miljø næsten aldrig drøftes i MED, fortalte Jan Helbak og fortsatte:

– Samme kritik kan rejses mod arbejdspladscertificering. Arbejdstilsynets faste screeninger bortfalder, og hverken sikkerhedsrepræsentanter eller MED-systemet inddrages som andet end orienteringspunkter. Det betyder, at arbejds miljøarbejdet ikke længere er i medarbejdernes fokus og – op i systemet – at kritikken ikke rejses, og at Arbejdstilsynet som udefrakommende myndighed svækkes.

I følge Jan Helbak er løsningen på disse problemer at arbejde meget mere grundlæggende med arbejds miljøet, at uddanne egne sikkerhedsrepræsentanter bedre og at kræve en ny APV hver evigt eneste gang, der sker en omstrukturering eller ændring på arbejdspladsen, som bekendtgørelsen faktisk kræver.

Hvad med arbejdstiden?

Under næste punkt var der tid til leg og masser af grin. Punktet startede såmænd alvorligt

nok ved sektorformand Jette Ohlsen, der satte arbejdstiden på dagsordenen.

- Prøv at tænke tilbage på de sidste 100 års arbejdstidsforbedringer. Engang havde man 6 dages arbejdsuge, 48 timer om ugen. Der var 3 ugers ferie og 6 ugers barsel. Og løbende er der kommet mere barsel, mere ferie og kortere arbejdsuge og arbejdstid, fortalte Jette Ohlsen og fortsatte:

- Til gengæld er der ikke kommet hundred procent kompensation for den mere frihed. Der er jo ikke blevet ansat flere medarbejdere, fordi kollegaerne holder en omsorgsdag eller en seniordag, eller dengang da først den femte og så den sjette ferieuge kom. Det har betydet et større pres på de tilbageblevne, nedslidningen er blevet større, og man skal løbe hurtigere. Det er et dilemma.

Et andet dilemma Jette Ohlsen pegede på, er de forskellige behov, som kollegaerne har på forskellige tidspunkter i livet:

- Når vi er unge, så handler det om at arbejde og tjene flest mulige penge, så får vi mand og børn, og vil gerne have mere fritid. Som lidt ældre er vi måske klar til at arbejde lidt mere igen, indtil vi bliver seniorer og skal bruge længere tid på at komme til hæfterne, fortalte Jette, inden hun stillede et spørgsmål til de fremmødte.

- Men er det i orden? Skal folk bare have

lov at arbejde, når de vil, og hvor er I henne som sikkerhedsrepræsentanter, når vi snakker arbejdstid? Skal vi være bussemænd og sige nej, når nogen ønsker 16 timers vagter, når nu vi ved, at det er usundt på sigt? Skal vi acceptere, at folk arbejder i 7 til 7 rulleplaner (7 arbejdsdage i træk efterfulgt af 7 fridage), når det ikke er lovligt ifølge arbejdsmiljøloven? Vi ved, at det sker i dag, hvad skal vi gøre ved det, spurgte Jette Ohlsen.

Dette vakte en del debat blandt de fremmødte, der godt kunne genkende problemet med kollegaer, som gerne ville arbejde meget. Men som der også blev sagt i debatten, så er overenskomsten til for at beskytte vores rettigheder mod arbejdsgiveren, mens arbejdsmiljøloven både skal beskytte os mod arbejdsgiveren og mod os selv.

Jette Ohlsen pointerede i debatten, at arbejdsmiljøloven skal overholdes og ses som en hver anden lov såsom færdselsloven. Det er nødvendigt, at sikkerhedsrepræsentanterne også deltager aktivt i vagtplanlægningen, og at tillidsrepræsentanterne er meget mere opmærksomme på arbejdsmiljøet, når det gælder arbejdstid.

Tid til et godt grin

Midt i debatten blev Jette Ohlsen afbrudt af et højlydt balthorn. Nu var det tid til at grine.

Det var rektor på Gøglerskolen, P.C. Asmussen, der var bestilt til at vende tingene lidt på hovedet. Han lagde for med at spørge, om de fremmødte var vant til at blive forstyrret, og hvordan det var? Hamrende irriterende, lød det bramfrie svar straks fra salen, hvilket Gøglerrektoren straks greb i luften med en snak om, hvordan man så tackler forstyrrelser. Hvordan det til tider var nemmest at huske at grine sammen med kollegaerne, når tingene blev for pressede og absurde.

Derfor blev de fremmødte udsat for grineøvelser i hold af 2. Og sikke der blev grinet, når man skulle lave pruttelyde midt i talrækker, huske at klappe i stedet for at tælle, og det blev forklaret, hvordan man både skulle have lov at grine af sig selv og med hinanden, som et middel til at anerkende og give rum i dagligdagen.

Herefter fulgte P.C. Asmussen op med sjove anekdoter om al det papirusseri og kvalitetssikring, han bliver udsat for som rektor på en produktionsskole. Fx hvor svært det er at kvalitetssikre en vits til kontrollanternes tilfredshed. Og hvordan han til møder af og til har taget forskellige farvet strømper på, så han midt i møderne langsomt kunne hive op i buksebenet og se reaktionen, som et middel til at stå møderne igennem.

Hvad synes du har været bedst ved temadagen?

Diana Petersen, sikkerhedsrepræsentant i Spørring Børnehave.

- Det er drønvigtigt, at TR/SR bruger hinandens forcer og understøtter hinanden. Det var godt at få sat fokus på psykisk arbejdsmiljø og APV'ere og ikke bare stille sig tilfreds med trivselsundersøgelser.

Lehna Denecke, sikkerhedsrepræsentant på Center for Misbrugsbehandling i Århus Kommune.

- Formiddagen med Jan Helbak var god, og især arbejdet med APV'ere er vigtigt, ligesom det er vigtigt at få sikkerhedsrepræsentanterne mere på banen.

Søren Brøgger, tillidsrepræsentant på Neurokirurgisk afdeling på Århus Sygehus.

- Oplægget fra Jette Ohlsen var godt. Vi skal lære at tænke anderledes og turde stille spørgsmål og få fingrene ned, hvor det gælder.

”Så er det nu!”

To generationer på samme uddannelse. Jane Jensen og hendes mor, Marian Jensen, er begge elever på Social- og Sundhedsskolen.

Jane Jensen, 24 år, og Marian Jensen, 50 år - begge elever på Social- og Sundhedsassistentuddannelsen og hhv. på elev- og voksenelevløb.

”Yes, så er køreligheden hjemme!”

Sådan reagerede Jane Jensen, da hendes mor ringede og fortalte, at de begge skulle starte på den samme uddannelse efter sommerferien. Jane havde ingen betænkeligheder:

- Tværtimod var det mig, der printede ansøgningsblanketten ud og lagde den på bordet foran min mor to dage før fristen udløb og sagde ”så er det nu!”, fortæller hun.

Vi møder Jane og hendes mor, Marian Jensen, til en snak om uddannelse og alder; og ikke mindst om, hvordan det er som mor og datter på samme tid at tage den samme uddannelse på den samme skole, nemlig social- og sundhedsassistentuddannelsen på Århus Social- og Sundhedsskole.

- Før skolen arbejdede vi begge på Lokalcen-ter Tranbjerg, hvor Jane var afløser og jeg fastansat. Så vi har da tidligere vist, at vi kan fungere på samme arbejdsplads, fortæller Marian.

Jane nikker bekræftende. Da hun på et tidspunkt skulle gøre en død beboer i stand, var Marian tilfældigvis også på vagt.

- At opleve et dødt menneske gør jo et meget stærkt indtryk. Ikke mindst når det er første gang. Det var derfor et held for mig, at kollegaen, der skulle hjælpe til, var min mor. Det gav mig en ekstra tryghed, fortæller hun.

Formelle kompetencer nødvendige

Efter nogle år med at sy tøj på en fabrik i Thy begyndte Marian i 1985 i Århus Kom-

mune, først som afløser og senere fastansat. I 1990 blev hun uddannet hjemmehjælper og i 1997 opskoet til social- og sundhedshjælper.

- Igenem årene har jeg selvfølgelig fået en masse viden og erfaring og en række reelle kompetencer som fx sårbehandling, blodsukker, øjendrypning. Og også fungeret som forflytningsvejleder og praktikvejleder, fortæller Marian.

Men hvis hun skulle fortsætte med det spændende arbejde, måtte hun ikke bare have de reelle men også de formelle kompetencer. Derfor ville hun tage assistentuddannelsen.

Men selv om kollegerne også skubbede på, var det alligevel økonomien, der bestemte tempoet. Først da børnene flyttede hjemmefra, blev de økonomiske betænkeligheder tilstrækkelig små til, at selv manden derhjemme blev overbevist. Det hjalp selvfølgelig også, at hun fik orlov og derfor er sikret arbejde efter uddannelsen.

Weekenden (næsten) fri

- Selvfølgelig har jeg tænkt, om jeg nu også kunne klare det. Når man har været vant til at være i gang hele dagen, er det svært at skulle sidde stille flere timer. Det er de unge faktisk bedre til, griner Marian. For hende har den største udfordring dog været de krævende lektier:

- Med fem børn og ni børnebørn skal jeg selvfølgelig værne om kontakten til familien.

Derfor forsøger jeg at holde weekenden fri, men det er ikke altid det lykkes, indrømmer hun.

Marian glæder sig dog til at få opfyldt sin drøm og blive uddannet social- og sundhedsassistent.

Uddannelse giver flere muligheder

Som teenager drømte Jane ikke om et job på social- og sundhedsområdet:

- Jeg tænkte, at det slet ikke er mig. Men det ændrede sig den dag, hvor jeg fik et job som afløser på et plejehjem og opdagede, hvor meget der er i arbejdet, og at jeg faktisk kan gøre en forskel. Fra da af var jeg solgt, fortæller hun.

Jane har det nu heller ikke fra fremmede. Ud over hendes mor, var hendes farmor hjemmehjælper, hendes mormor sygehjælper, fasteren social- og sundhedshjælper og to søstre hhv. social- og sundhedshjælper og -assistent.

Om social- og sundhedsassistentuddannelsen bliver endemålet ved Jane endnu ikke:

- Jeg har tidligere taget en HF-eksamen og en hjælperuddannelse. Jeg kan godt lide at få ny viden, og mere uddannelse giver mig flere muligheder. Derfor ender jeg måske med at læse videre.

- Ja, der er i hvert fald ingen grund til at vente 25 år, bemærker Marian med et glimt i øjet.

Kompetenceudvikling for social- og sundhedsassistenter:

KUA: Grydeklare færdigheder og personlig udvikling

Kan jeg finde en efteruddannelse, som både tilfredsstillende kravene fra min arbejdsplads og mine egne ønsker til personlig udvikling?

Kompetenceudvikling for Social- og sundhedsassistenter (KUA) er et godt bud. Uanset om du er ansat i kommunen, i psykiatrien eller på en somatisk afdeling kan KUA være relevant for dig. Efteruddannelsen er nemlig målrettet social- og sundhedsassistenter med nogen praksiserfaring og andre tilsvarende kompetencer.

- KUA tilbyder både faglig kvalificering og personlige udvikling, påpeger uddannelseskonsulent Jette Nicolaisen, Århus Social- og Sundhedsskole.

- I valg af kursus fokuserer arbejdspladserne ofte på indlæringen af konkrete færdigheder, hvorimod den enkelte også lægger vægt på den personlige udvikling. Jeg tror, at løsningen ligger midt imellem, mener Jette Nicolaisen.

- Selvfølgelig skal en uddannelse give ny faglig viden og konkrete færdigheder. Men for at kunne udføre opgaverne i hverdagen

skal man være i stand til at tilpasse sine kvalifikationer til den konkrete sammenhæng, man står i. Derfor er det værd at fordybe sig lidt i denne og i det system og den kultur, man arbejder indenfor. Og være helt klar på ens egen rolle, placering og ansvar. Så er det nemmere at omsætte de nyerhvervede kvalifikationer til realkompetencer i dagligdagen.

- KUA hjælper en godt på vej, fordi der i uddannelsen er tid til fordybelse, slutter Jette Nicolaisen.

KUA-uddannelsens opbygning

KUA-efteruddannelsen består af et basis- og et fagmodul. Modulet skal ikke nødvendigvis gennemføres i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Basismodulet har en varighed på 20 kursusdage. Efter basismodulet er der otte forskellige fagmoduler at vælge imellem. Et fagmodul har generelt en varighed på 25-35 kursusdage.

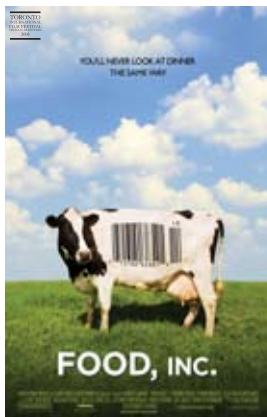
Læs mere på Århus Social- og Sundhedsskoles hjemmeside - www.sosuaarhus.dk

Seks gode grunde til at vælge KUA-efteruddannelsen

- Uddannelsen giver dig et kompetenceløft i forhold til grunduddannelsen
- Uddannelsen bygger oven på dine praksiserfaringer
- Du kan udføre nye og mere komplekse opgaver og jobfunktioner
- Du får fagspecifik ny viden og kunnen
- Du udvikler dine refleksive kompetencer
- Du får mulighed for at anvende ny teknologi
- Uddannelsen understøtter din livslange læring

Arrangementer

Food, Inc.

"Her er en dokumentarfilm, der viser, at de fødevarer, vi køber i supermarkederne intet har med kernesunde livsglade køer eller solmodne tomater at gøre. Det er rene samlebandprodukter, skabt for at skabe profit og ikke for at skabe glade og sunde mennesker – og slet ikke glade dyr.

'Food, Inc.' er en film, der burde interessere ethvert spisende væsen på den her klode."

Sådan lød anmeldelsen i DR's Filmland, der gav filmen fire stjerner.

Instruktør: Robert Kenner.

Se mere om filmen på www.youtube.com.

Man er velkommen til at tage en ledsager med (ved tilmelding skriver du dit navn "+1").

Tid og sted: onsdag 24. november kl. 19.30
i biografen Øst for Paradis

Kursus nr. A22

Tilmeldingsfrist: mandag 8. november

Arrangement kun for klubbernes medlemmer

Julehygge på Samsø

Kom og vær med til en hyggelig aften med et lettere traktement, socialt samvær og julebanko.

Onsdag 1. december 2010 kl. 17.00-20.00
Medborgerhuset i Tranebjerg

Tilmelding senest tirsdag 23. november til din klub eller til Lis Udengaard Rasmussen på mobil nr. 21 72 60 10 eller på e-mail lul013@foa.dk.

- Tilbuddet er gratis og kun for medlemmer af nedenstående klubber
- Du skal opgive cpr. nr. ved tilmelding.
- OBS! Tilmeldingen er bindende.

På festligt gensyn til julehygge.

Klubben for Dagplejere

Sygehjælpernes Brancheclub

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Social- og sundhedsassistent klubben

Faggruppeklubben Social- og sundheds- hjælpere og Hjemmehjælpere

Arrangementer

På disse sider finder du en kort omtale af arrangementer, som finder sted i den nærmeste fremtid. Du kan læse mere på afdelingens hjemmeside www.foa-aarhus.dk og i dit klubblad.

Århus afdeling

Facebook

– for begyndere og let øvede
Tid: Onsdag 26. januar kl. 16.30-18.00
Sted: AOF Midt, Søren Frichs Vej 40C, 8230 Åbyhøj
Arr.nr.: A52
Tilmeldingsfrist: 10. januar

IT-kurser

Sted: Alle IT-kurser holdes hos AOF Midt, Søren Frichs Vej 40C, 8230 Åbyhøj.
Tilmeldingsfrist: Senest 1 uge før kursusstart.

Trin 3

Database, brevilet og brevhoved samt tekstopstilling i skabelon. Desuden opfølgning på opgaver fra tidligere kurser.
Tid: 5 mandags aftener: 10/1-7/2 kl. 18.45-21.45
Arr.nr.: A46

Internet 1

Hvordan man mere præcist søger på nettet, sender en e-mail – både med og uden vedhæftede filer – samt opretter en e-mail adresse.
Tid: 2 dages kursus: 22/11-23/11 kl. 8.30-15.00
Arr.nr.: A48

Internet 2

På internetkurset for viderekomne lærer vi noget om, hvordan man sikrer sig imod virus, hvordan man downloader samt køber via Internettet.
Tid: 2 dages kursus: 29/11-30/11 kl. 8.30-15.00
Arr.nr.: A49

Klubberne

Klubben for Daglejere

HUSK klubgeneralforsamling mandag 8. november kl. 19.00 i FOA – tilmelding på 4697 3279 / 4697 3220.
Venlig hilsen
Bente Malmberg

Så er det atter snart jul, og traditionen tro holder vi to aftener med **Julebanko**
Mandag 22. november kl. 19.00
Tirsdag 23. november kl. 19.00
i FOA Århus

Tilmeldingen starter torsdag 11. november fra kl. 8.30(-10.30).
Tilmelding kun på telefon 4697 3219 eller 4697 3220 - med oplysning om navn og fødselsdato. Efter ovenstående tidsrum kan der ringes på 2089 9789 for evt. restpladser.

NB: Husk at tilmelde dig hurtigt, der vil være rift om pladserne. Man kan kun tilmelde sig én aften. Arrangementet er kun for medlemmer af Klubben for Daglejere.

Venlig hilsen
p. b. v.
Bente Malmberg

Tag med din klub på Studietur til Riga i Letland

I uge 21, fra 21. til 29. maj i 2011, arrangerer klubben en studietur til Riga i Letland.

Turen køres i moderne røgfri turistbus med toilet, håndvask, køleskab, kaffemaskine, DVD, friskluftsdyser/læselampe over hvert sæde og regulerbare ryglæn.

Vi skal på byrundtur, besøge den danske ambassade, møde Riga Kommunes afdeling for børn og unge, besøge børnehaven/vuggestue, børnehjem/hjem for handicappede børn og besøge en fabrik. Der er dansktalende guide med på besøgene.

Max. deltagerantal: 50 - ved flere tilmeldte trækkes der lod blandt disse.

Pris: 3.250,- kr.
Sidste frist for tilmelding:

1. december 2010
Folder om turen med tilmeldingsblanket udleveres via lokal tillidsrepræsentant i løbet af efteråret.

Venlig hilsen
Bente Malmberg

Handicaphjælpernes faggruppeklub

Møde i Netværksgruppen

Tid: Onsdag 27. oktober kl. 13-15.30

Sted: FOA Århus
Tilmelding til Gerda Bach Andersen – tlf. 2026 5451

Tilmeldingsfrist: senest dagen før mødet

Julefrokost

Tid: Torsdag 4. november kl. 16
Sted: Dorthe Lyngby Andersens fælleshus, Jernaldervænget 21, 8220 Brabrand

Tilmelding til Dorthe Lyngby Andersen – tlf. 5194 6347 / e-mail: dortheallan@gmail.com

Tilmeldingsfrist: senest mandag 25. oktober
Deltagerpris: Kr. 50,-
Vores traditionsrige julefrokost med festlige indslag for såvel ganen som hjernen!

Social og sundheds- hjælpere og Hjemme- hjælpere

Århus: Julehygge

Kom til en hyggelig aften med et let traktement, socialt samvær og pakkeleg.

Tid: Mandag 29. november kl. 18.00-22.00

Sted: FOA Århus
Tilmelding til faggruppeklubben senest 10. november.

Pakke til 20 kr. medbringes.

NB: Der er 60 pladser.
Ved for mange tilmeldinger trækkes der lod.

Odder: Julehygge

Kom til en hyggelig aften med bowling, et let traktement og socialt samvær.

Tid: Onsdag 24. november kl. 18.00-21.30

Sted: Odder Bowlingcenter, Ballevej 2, Odder

Tilmelding: til Faggruppeklubben senest 10. november.

NB: Der er 30 pladser.
Ved for mange tilmeldinger trækkes der lod.

Efterlønnere og pensionister

Odder FOA Efterløns- og pensionistklub

Pakkespil

– Pakkespil, gløgg og æbleskiver. Husk pakke til ca. 30 kr.

Tid: Torsdag 18. november kl. 14.00

Sted: Spektrum
Tilmelding: Senest 16. november til Rita Pedersen på tlf. 2369 6630

Nytårskur

– Nytårskur med spisning og koncert.

Tid: Fredag 21. januar 2011 kl. 17.30

Sted: Spektrum
Pris: Ca. 200 for medlemmer og ca. 300 for ledsager
Tilmelding: Til Rita Pedersen på tlf. 2369 6630

Århus

FOA Efterløns- og Pensionistklub

Tilmelding til klubbens arrangementer skal ske til Birgit Østergaard på tlf. 86 11 50 86 eller mobil 20 42 93 63 – fra mandag til torsdag frem til kl. 19.00. Sidste frist er 8 dage før arrangementsdatoen.
Sted: Alle arrangementer holdes i Østergade 30, 1

Underholdning

– "Marie's fødselsdag" v/Torben Gang Rasmussen + tilmelding til julefrokost
Tid: Tirsdag 16. november kl. 14.00

Julefrokost med underholdning

Tid: Tirsdag 21. december kl. 10.00

Nytårskur og indbetaling af kontingent

Tid: Tirsdag 4. januar kl. 14.00

DKA Efterløns- og pensionistklub

Ved alle onsdagsarrangementer serveres kaffe og smørrebrød. Pris 30 kr.

Bankospil

– Vi afholder vores traditionsrige bankospil med hyggeligt samvær
Tid: Onsdag 17. november kl. 14.00
Sted: Skt. Paulsgade 25
Tilmelding: Senest mandagen før

Julefrokost

– I år har vi henlagt vores hyggelige julefrokost til restaurant Radisson. Jens Larsen underholder, mens vi nyder maden. Senere vil der blive lejlighed til en lille svingom.

Tid: Onsdag den 8. december kl. 12.00 – 18.00
Sted: Radisson, Margrethepladsen 1 (v/ Musikhuset i Århus)
Tilmelding: Senest 17. november

FOA Århus ønsker alle sine medlemmer en god jul og et godt nytår

Juletræsfest for alle medlemmer

Årets juletræsfest holdes søndag 12. december 2010 kl. 10-13 hos

Århus Firma Sport,
Paludan Müllers Vej 110,
8200 Århus N.

Billetter kan reserveres og købes fra den 8. november til og med den 26. november 2010.

Prisen er 40,- kr. for en børnebillet, 20,- kr. for en voksen.

Der kan max. købes 2 voksenbilletter pr. familie/medlem.

Tilmelding

Tilmeldingsfrist: se under det enkelte arrangement.

BEMÆRK: Ved de fleste klubarrangementer er der angivet telefonnr. og email, som man skal bruge ved tilmelding. Til disse klubarrangementer kan man altså ikke bruge denne kupon.

Tilmelding

Denne kupon sendes til:

FOA Århus • Christian X's Vej 56-58 • 8260 Viby J.

Att.: TILMELDING

Arrangementets navn: _____

Arr.nr.: _____

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Tlf. privat: _____

Tlf. arbejde: _____

Kan kopieres

PenSam Pensionsrådgivning

Du kan efter aftale træffe en PenSam vejleder her på afdelingens kontor i Århus på følgende datoer:

Torsdag den 11. november 2010 kl. 14.00-16.00

Torsdag den 25. november 2010 kl. 14.00-16.00

Torsdag den 9. december 2010 kl. 14.00-16.00

Vejlederen vil være dig behjælpelig med oplysninger om din pensionsordning og de muligheder, du har i PenSam Liv, såsom

- ydelser
- rådgivning
- hjemmebesøg
- offentlige ydelser
- informationsmøder
- kurser for tillidsrepræsentanter
- lejligheder i pensionskassens bygninger m.v.

Ring til PenSam Århus og træf aftale om møde hos FOA Århus:

PenSam Århus

Nørreport 26, 1. • 8000 Århus C

Telefon 44 39 33 31

Arbejdspladsjubilæer

25 års arbejdspladsjubilæum juli 2010

Social- og sundhedssektoren

22. juli: Sygehjælper *Anne Martine Flint*, Lokalcenter Vest

25 års arbejdspladsjubilæum august 2010

Social- og sundhedssektoren:

- 1. august: Sygehjælper *Ingelise M. Jensen*, Lokalcenter Nord
- 1. august: Sygehjælper *Birgitte Thykjær*, Lokalcenter Vest
- 13. august: Plejer *Vibeke Jacobsen*, Lokalcenter Trøjborg/Abildgård
- 15. august: Beskæftigelsesvejleder *Merethe Andersen*, Lokalcenter Hjortshøj

Pædagogisk sektor:

20. august: Pædagogmedhjælper *Liselotte Dahl*, Stensager Skolen

40 års arbejdspladsjubilæum august 2010

Social- og sundhedssektoren:

1. august: Plejer *Connie S. Pedersen*, Dagtilbud 305

25 års arbejdspladsjubilæum september 2010

Social- og sundhedssektoren:

- 1. september Social- og sundhedsassistent *Margit Trudslev*, Skejby Sygehus
- 1. september Social- og sundhedsassistent *Kirsten Lillemose Sørensen*, Skejby Sygehus
- 2. september Social- og sundhedshjælper *Hanne Langballe Olsen*, Lokalcenter Viby
- 2. september Sygehjælper *Susanne Højlund*, Skejby Sygehus
- 10. september Social- og sundhedshjælper *Gitte Rosenborg*, Lokalcenter Frederiksberg
- 13. september Social- og sundhedsassistent *Berit Christensen*, Lokalcenter Nordvest
- 16. september Social- og sundhedshjælper *Karin Jørgensen*, Lokalcenter Midt
- 17. september Social- og Sundhedshjælper *Jette Lund Jørgensen*, Lokalcenter Frederiksberg

Teknisk Service Sektor

- 1. september Rådhusbetjent *Flemming Bindløv*, Århus Rådhus
- 10. september Buschauffør *Vagner Thomsen*, Århus Sporveje

Pædagogisk Sektor

2. september Dagplejer *Dorthe Larsen*, Samsø dagplejen

40 års arbejdspladsjubilæum september 2010

Social- og sundhedssektoren

1. september Sygehjælper *Anni Skovsen*, Århus Sygehus

Kost og servicesektoren

19. september Serviceassistent *Inger M. Stokholm*, Århus Sygehus

25 års arbejdspladsjubilæum oktober 2010

Social- og sundhedssektoren

1. oktober Social- og sundhedsassistent *Jette C. A. Henriksen*, Århus Sygehus

Pædagogisk Sektor

25. oktober Pædagogmedhjælper *Ketty I. Petersen*, Spørring Børnehus

40 års arbejdspladsjubilæum oktober 2010

Social- og sundhedssektoren:

1. oktober Beskæftigelsesvejleder *Henni Salomonsen*, Lokalcenter Vest

Kost- og servicesektoren:

10. oktober Serviceassistent *Flemming B. Jensen*, Århus Sygehus

25 års arbejdspladsjubilæum november 2010

Social- og sundhedssektoren:

23. november Portør *John Christensen*, Skejby Sygehus

25. november Portør *Per Kjær Hansen*, Skejby Sygehus

40 års arbejdspladsjubilæum november 2010

Social- og sundhedssektoren:

1. november Plejer *Vinnie Jensen*, Psykiatrisk Hospital

FOA ÅRHUS

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Tlf. 89 36 66 66 - fax 46 97 32 67
E-mail: aarhus@foa.dk
www.foa-aarhus.dk

Åbningstider

(telefon og personlig henvendelse):

Mandag 10.00-16.00

Tirsdag 10.00-16.00

Onsdag 10.00-15.00*

Torsdag 10.00-18.00

Fredag 10.00-15.00

**Jul og nytår
- se side 3**

* Anden onsdag i måneden åbner A-kassen dog først kl. 12.00

**Akut-telefon uden for normal åbningstid:
25 15 53 60**

FOA på Samsø

Smedegade 21, 8305 Tranebjerg

Tlf. 86 59 29 60

Post sendes til FOA Århus

Åbent den første onsdag i hver måned:

10.30-12.00 og 13.00-16.00

KLUBBER

Faggruppeklubben Social-, og Sundheds- og Hjemmehjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 22

e-mail: sosuhj_aarhus@live.dk

Mandag-torsdag: 12.00-15.00

Faggruppeklubben Handicaphjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Gerda Bach Andersen, tlf. 20 26 54 51

Preben Sørensen, tlf. 25 30 42 47

www.handicaphjaelper-aarhus.dk

Plejhjemspedellernes klub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Formand John Madsen • Tlf. 29 20 97 83

e-mail: joma@mag3.aarhus.dk

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 99

e-mail: fagklub@pm-fagklub.dk

www.pm-fagklub.dk

Mandag, tirsdag, onsdag og fredag: 10.00-15.00

Torsdag: 10.00-18.00

Sporvejsfunktionærernes Brancheafdeling

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 30

Træffes efter aftale

Teknisk servicelederklubben/ lederklubben Teknik- og Servicesektoren

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Ove Mikkelsen: tlf. 40 50 55 34

e-mail: ovm@aaks.aarhus.dk

Elevklubben på Social- og Sundhedsskolen

Lokale 233 B, Olof Palmes Allé 35

8200 Århus N • Tlf. 87 41 26 60

1. og 3. tirsdag i hver måned kl. 11.00-13.00

FOA Psykiatri Århus

Skovagervej 2, 8240 Risskov

Tlf. 77 89 32 81

jesppris@rm.dk

Mandag-fredag 08.00-15.00.

Klubben for Dagplejere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 20 / 20 89 97 89

e-mail: bm013@foa.dk

Træffes efter aftale

Portørernes Faggruppe

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 86 13 24 74 - viderestilles automatisk til mobil-

telefon

Social- og Sundhedsassistentklubben

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 23

e-mail: ansc@foa.dk

Mandag-onsdag: 10.00-13.00

Torsdag: 13.00-16.30

Lukket 1. torsdag i hver måned pga. bestyrelses-

møde

Sygehjælpernes Brancheklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.

Tlf. 46 97 32 26

e-mail: vihj@foa.dk

Mandag-torsdag: 09.00-15.00